

**Jacek Lech, Elżbieta
Jastrzębska, Iwo Sawicki**

**Sąspów, pow. Olkusz. Schronisko
skalne nr 360**

Informator Archeologiczny : badania 6, 45-46

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

grobowca - ustawiono na grobowcach 1, 4, 7, 8, b/ 1 tablicę informacyjną z tekstem i planem sytuacyjnym stanowiska 1 w Sarnowie - ustawiono przy wejściu na teren obiektu.

W następnym sezonie badawczym planowane jest kontynuowanie badań na grobowcu nr 9.

SĄSPÓW, pow. Olkusz
Schronisko skalne nr 360

Zakład Epoki Kamienia i
Zakład Archeologii Małopolski IHKM PAN
w Krakowie

Badania prowadził mgr Jacek Lech
z udziałem mgr Elżbiety Jastrzębskiej
i mgr Iwa Sawickiego. Finansował IHKM
PAN. Pierwszy sezon badań. Neolityczne
pracownie krzemieniarskie kultury len-
dzielskiej.

Schronisko skalne nr 360 /s.g. K. Kowalskiego/, położone jest w początkowej części Doliny Sąspowskiej, około 2-3 m ponad współczesnym dnem doliny. Badania miały za zadanie ustalić czy w schronisku skalnym nr 360 znajdują się pozostałości osadnictwa związanego z eksploatacją kopalni.

Usuując hałdy ziemi, w celu odczyszczenia zarysu schroniska, uzyskano dużą ilość materiału krzemienno-organicznego o charakterze pracownianym, pokrytego naciekami wapiennymi. Znaleziono rdzenie pozwalają wiązać go z kulturą lendzielską. Jak wykazał założony wykop kontrolny, w większej części schroniska osady holoceńskie zostały całkowicie zniszczone. W wykopie stwierdzono występowanie kilku warstw lessowo-gruzistych, o miąższości 182 cm, ze szczątkami bogatej fauny drobnych gryzoni i ślimaków oraz późnoplejstoceniską warstwę kulturową /popiół/ pozbawioną zabytków.

Duża ilość zabytków krzemienno-organicznych występuje we współczesnym deptaku schroniska, w części przyotworowej. Być może jest to pozostałość niszczonej obecnie neolitycznej warstwy kulturowej. Z jednego sita utworu wziętego stamtąd do szlamowania otrzymano 2100 łusek krzemienno-organicznych. Na założenie w tym miejscu wykopu nie uzyskano zgody właścicieli schroniska.

Znajdujące się w schronisku pozostałości kulturowe są obecnie silnie zniszczone. W najbliższym czasie ulegną ostatecznej zagładzie, o ile nie zostaną przeprowadzone badania ratownicze. Ze względu na interesujące bezpośrednio

powiązania materiałów pracownianych ze schroniska nr 360 z kopalnią krzemienia ze stanowiska I, prace takie są bardzo pożądane.

Między stanowiskami I i III w Sępowie założono dwa szurfy kontrolne mające ustalić czy stanowiska I i III są jednostkami odrębnymi, czy też jednym stanowiskiem, i w ten sposób dostarczyć materiałów do określenia zasięgu kopalni. Powierzchnia każdego szurfu 20 m², odległość między nimi 20 m.

Oba szurfy nie dostarczyły żadnych materiałów kulturowych. Ze względu na interesujące dane geologiczne prace kontynuowano aż do osiągnięcia skały wapiennej. Po raz pierwszy w najbliższym sąsiedztwie kopalni sępowskiej uzyskano pełną stratygrafię naturalną utworów. W ogólnym schemacie przedstawia się ona następująco: gleba, podglebie, less, glina zwietrzeliškowa, bardzo bogata w konkrecje krzemienia, zwietrzelina wapienna z nielicznymi konkrecjami krzemienia, skała wapienna.

SIERAKOWO, pow. Mogilno
Stanowisko 8

Muzeum Archeologiczne
w Poznaniu

Badania prowadził mgr Andrzej Prinke.
Finansował WKZ w Bydgoszczy. Pierwszy
sezon badań. Osada wydmowa kultury
pucharów lejkowatych.

Stanowisko leży na piaszczystym wzniesieniu na zachód od drogi polnej z Rudunku do Wycinek. Osada została odkryta przez Z. Zakrzewskiego w r. 1904 i była następnie wielokrotnie wymieniana w literaturze pod nazwami Sierakowo, Budy i Rudunek. Obecnie teren ten zajęty jest przez szkółkę leśną, stanowiącą główne zagrożenie dla stanowiska.

Badaniami wykopaliskowymi objęto 270 m². Prowadzono je metodą ław i kwadr, eksplorując teren odcinkami o powierzchni 1 m². Materiał zabytkowy występował licznie na powierzchni oraz w warstwie próchnicy/zachowanej jedynie na części obszaru/ i w piasku wydmowym. Poszczególne odcinki zawierały od kilku do dwustu kilkudziesięciu zabytków ceramicznych i krzemiennych. Calec stanowił pomarańczowożółty piasek, zalegający na głębokości 15-70 cm.

Stanowisko zostało silnie zniszczone przez działalność wiatru i orkę, toteż nie zachowały się na nim żadne obiekty mieszkalne czy gospodarcze. Nie zaobserwowano również wyraźnych skupisk zabytków. Z 64 narzędzi krzemiennych, połowę stanowią drapacze. Narzędzia wykonane są w większości z surowców importowanych/krzemień czekoladowy-22 okazy, świeciechowski -13, wstęgowy - 1./.